

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**KIRIKKALE MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. HALİL ÖZTÜRK'E AİT 7/ 25628 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Sulama Birlikleri faaliyetlerini 22.03.2011 tarihinde Resmi Gazete' de yayınlanarak yürürlüğe girmiş olan, 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununa göre yürütmektedir.

Sulama Birliklerinin, kar maksadı gütmekten belirledikleri ve devraldıkları işletme, bakım, onarım ve yönetim sorumluluğunu yerine getirebilmek için tesislerden faydalanan çiftçilerden tahsil ettikleri su kullanım hizmet bedeli dışında herhangi bir ilave gelirleri bulunmamakta olup, Devlet Bütçesinden herhangi bir mali kaynak aktarılmamaktadır. Kaynaktan tarla başına kadar suyun iletilmesi ve dağıtılması için yapılan tüm masraflar su kullanım hizmet bedeli geliri ile karşılanmaktadır. Dolayısıyla, Sulama Birlikleri tarafından, personel, işletme ve bakım (enerji, bakım ve onarım, araç, ekipman bedeli vb.) gibi temel masraflarını karşılayarak hizmetlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması bakımından, su kullanım hizmet bedeli tahsilatlarının düzenli olarak yapılması gerekmektedir. Birliklerin temel maksadı, devraldıkları tesisleri planlama ve proje kriterlerine uygun olarak işletmek, yönetmek ve gerekli bakım-onarım çalışmalarını zamanında yapmaktır. Tahsilatların düzenli olarak yapılamaması hizmetlerin aksamasına yol açmanın yanı sıra kamu kaynakları ile yapılan tesislere gereken bakım ve onarımların yapılmasını geciktirmekte ve tesislerin kullanım ömürlerini kısaltmaktadır.

Bu sebeple 6172 sayılı Kanunun Ek Madde 1'in 3' üncü Fıkrasında da belirtildiği üzere, Birlik üyeleri, Birlik tarafından tahakkuk ettirilen su kullanım hizmet bedelini ve borçlarını süresi içerisinde ve düzenli olarak ödemek zorundadır. Sulama Birlikleri, çiftçilerden alacağı olan su kullanım hizmet bedellerini, 6172 sayılı Kanunun, Ek Madde 1 in 5 inci Fıkrasına göre "hükümlerine göre değil, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun" Türk Borçlar Kanunu hükümlerine göre tahsil etmektedirler.

Bu bağlamda, Sulama Birliklerinin ayrı bir tüzel kişiliğinin bulunması sebebiyle, Bakanlığımızca söz konusu çiftçi borçlarının yapılandırılması yönünde herhangi bir kanuni yetkimiz bulunmamaktadır. Ancak, Birlik alacaklarının yapılandırması hususunun, bütçe denkliliğini bozacak gelir azaltıcı bir değişiklik içermemesi kaydıyla ve 6172 sayılı Kanun'un Ek Madde 1 in 5 inci Fıkrasındaki "(5) Birlikler gelirlerini, birlik ana statüsünde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak tahsil eder. Birlikler vadesinde ödenmeyen alacaklarını genel hükmü dikkate alınarak; Birlik Başkanlığı kararı doğrultusunda, hükümlere göre tahsil eder." ödemesini zamanında yapan çiftçiler açısından hak kaybına yol açmayacak şekilde Sulama Birliği Başkanlıklarınca çok kısa vadeli olarak yapılabilmektedir.

Çiftçilerimizin, münferiden tarımsal sulamada kullandıkları elektrik enerji borçları ise elektrik dağıtım şirketleri ve/veya elektrik perakende satış şirketleriyle ilgili bir konu olup, Sulama Birlikleriyle alakası bulunmamaktadır.

Bunun dışında, Sulama Birliklerinin, çiftçi borçlarını yapılandırabilmesi için, Birliklere Devlet tarafından, tesislerin işletme, bakım ve onarım sürecinin aksamamasını ve kesintiye uğramamasını sağlayacak kaynağın aktarılması gerekmektedir.

Sulama Birliklerince işletilen sulama tesislerinde uygulanacak su kullanım hizmet bedeli tarifeleri 6172 sayılı "Sulama Birlikleri Kanunu" nda belirtildiği gibi belirlenmektedir. Söz

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

konusu Kanunun 9 uncu Maddesinin 3 üncü Fıkrasının (c) Bendinde, Sulama Birliği başkanınca yıllık su kullanım hizmet bedelinin Bakan onayıyla belirlenen asgari su kullanım hizmet bedeli tarifesiinden az olmamak üzere belirleneceği hükmü yer almaktadır. Sulama birlikleri gider ve gelirlerini denkleştirecek bir bütçeyi sağlamakla yükümlüdür.

Sulama Birlikleri tarafından tarife belirlenirken herhangi bir kar gayesi güdülmemektedir. Türkiye genelinde 2020 yılında ortalama asgari su kullanım hizmet bedeli dönüm başına cazibe sulamalarda 36 TL, pompaj sulamalarda 69 TL'dir.

Tarımsal Su kullanımında tasarrufa yönelik politikaların havza bazında yürürlüğe konması Eylem planları kapsamında Bakanlığımız “Havzalarda Optimum Bitki Desenine Göre Sulama Suyu İhtiyaçlarının Belirlenerek, Stratejik Karar Destek Araçlarının Oluşturulması (Batı Akdeniz Örneği) Ülkesel projesi devam etmektedir. Havzalar bazında optimum bitki deseni çalışmaları yapılarak, ele alınacak havzalardaki bir tarım işletmesi için maksimum işletme gelirini sağlayacak ürün ve sulama suyu miktarı belirlenecektir.

Çeltik üretiminde aşırı su kullanımının önüne geçilmesi ve tasarruf edilen su ile daha fazla üretim yapılabilmesi önemlidir. Bakanlığımız tarafından “Çeltikte Damla Sulama Sistemlerinin Kullanım Olanaklarının Araştırılması” Ülkesel projesi Türkiye’de çeltik üretimi yapılan farklı bölgelerde; Trakya Bölgesi-Kırklareli, Ege Menemen Ovası, Akdeniz Bölgesi Tarsus ve Karadeniz Bölgesi Bafra Ovasında Ar-Ge Projeleri 2019 yılı itibariyle yürütülmüş ilk yıl sonuçları alınmış olup, 2020 yılında da devam etmektedir.

Sınırlı olan su kaynaklarının tasarrufu ve verimliliğinin artırılması için “Kısıtlı Su Koşullarında Su Tasarrufu Sağlayan Sulama Yöntemlerine Göre Bitki Sulama Programlarının Oluşturulması” projesi devam etmektedir. Bu çalışmalar neticesinde elde edilen sonuçlara dayandırılarak “Yüzeyaltı damla sulama destekleme programı” Bakanlığımızca yayınlanmakta olan 2016 – 2020 Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (TEBLİĞ NO: 2017/48) içerisinde yer almıştır. Ayrıca ilgili tebliğ Uygulama Rehberinde Tarla içi yüzeyaltı damla sulama sistemi kurulması başvurularında dikkate alınacak hususlar Ar-Ge çalışmaları sonuçlarından faydalanılarak hazırlanmıştır. 11. Kalkınma Planı altında da süreç devam etmektedir.

2019 yılı üretim sezonu için çiftçilerimize Bitkisel Üretim Destelemeleri kapsamında 12,3 Milyar TL bütçe ayrılmış olup, şimdiye kadar destekleme ödemelerinin %60’ı gerçekleştirilmek sureti ile üreticilerimize toplamda 7,2 Milyar TL ödeme yapılmıştır. Destekleme ödemelerinin kalan kısmı ise planlanan ödeme takvimi içerisinde gerçekleştirilmektedir.